

Please digitize what you have
and share it with the world!

Digitized by

Sami Khogyani

skhogyani@gmail.com

My special thanks to Abdul Karim Halimi for lending me this Anies newspaper's collection
(of 1932) to share it with you special readers

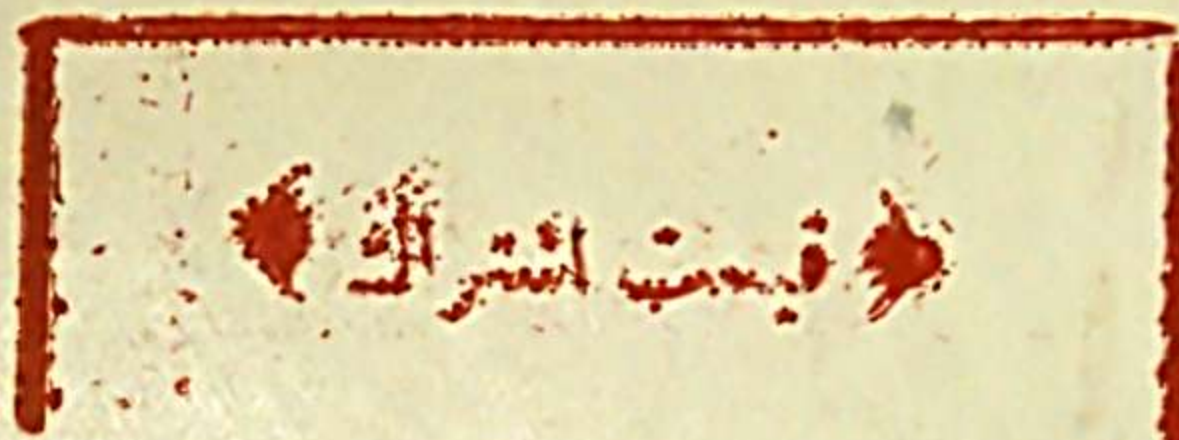
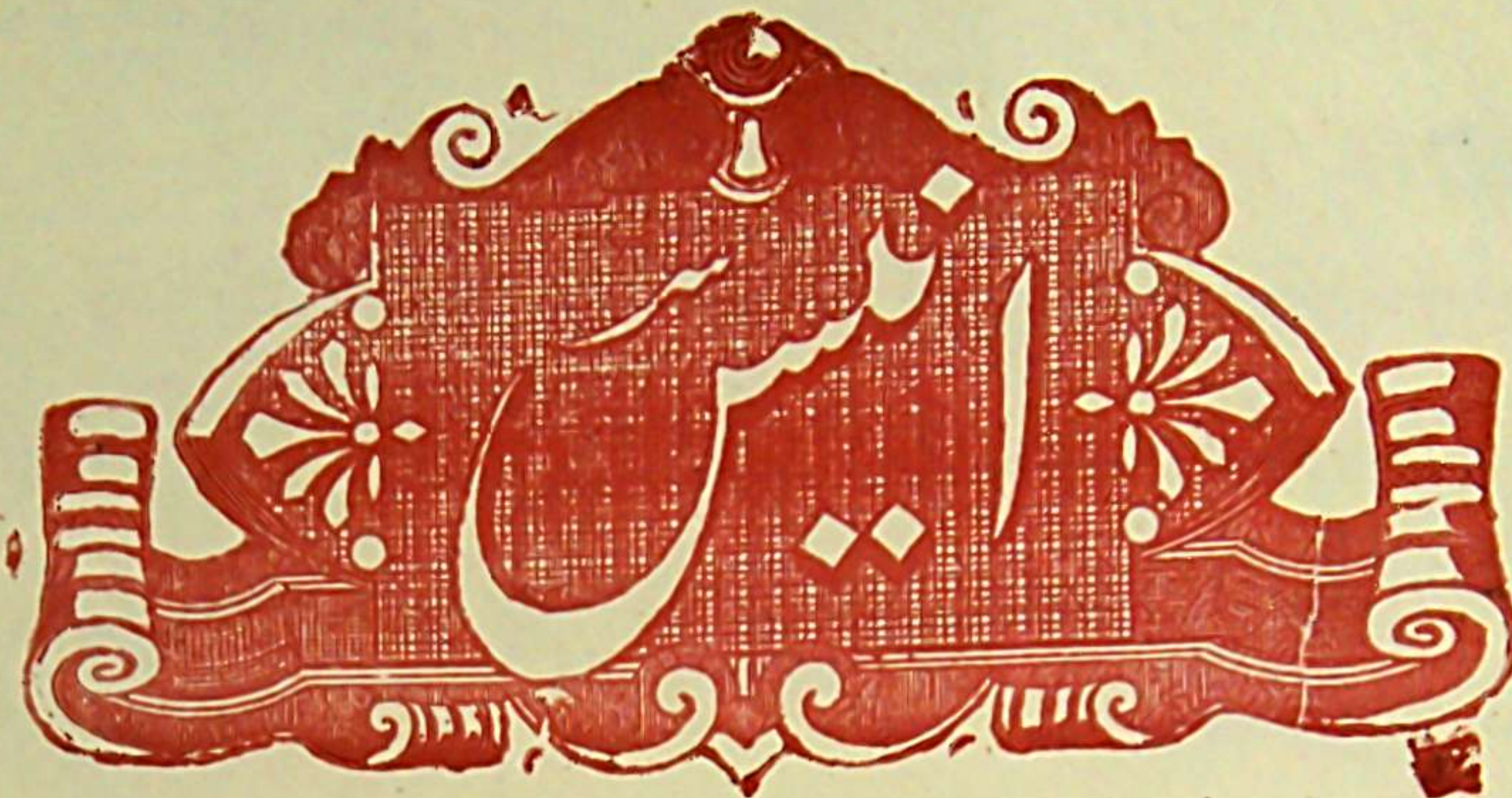
Thanks,

SK

A.K. Halimi
Collection

جریده ہفتہ وار

۱۰ افغانی

۶۱۲

۶۰

۲۰ شانگھائی

کابل

اعرف دولات داخله

طلبه معارف

درممالك خارجه

کا، ۲۸، ۱۳ ۱۹۳۲ Nov

مطبعه انیس

ایستادن

اشتهای سالانه ۱۰ افغانی

محصول پوست ۲

خارجی ۲۰ شلنگ

اداره : کابل جاده ارک
مؤسس و صاحب امتیاز : محی الدین

مدیر محمد امین خوگیا

۵ رجب ۱۳۵۱

Nov 13 1932

تأسیس ۱۳۰۶

۲ شنبه ۲۲ عقرب

اجراآت و اقدامات ریاست

بلدیه کابل

درهمچنین موقعی که افغانستان میخواست در سایه وطن پروری اعلی حضرت (محمدنادرشاه) غازی و فعالیت رجال بزرگ حکومت و ترقی خواهی ملت مراحل ترقیات عرفانی، اقتصادی مدنی را با قدم های متین بنیاید، اصلاحات عمرانی و مدنی بلدی در تمام ولایات افغانستان مخصوصاً مرکز سلطنت افغانستان از جهت حیات صحی و مدنی اهالی از ضروریات اولیه محسوب شده این امر ایجاب میکرد تا در راس امور بلدی کابل و بلدی های ولایات افراد بصیر و دانشمند قرار گیرد تا در اثر بصیرت و فعالیت ایشان در زمینه اصلاحات عمرانی و مدنی و نظافت و صفائی شهر اقدامات شائسته بعمل آید.

اینک از وقتی که آقای گل احمد خان بصفت رئیس بلدی اداره امور بلدی و اصلاحات عمرانی

و مدنی کابل را متحمل و متکفل شده اند دیده میشود که جناب ایشان در ادای تکالیف لازمه خویش فعالیت بخرج داده در نظر دارند بلدی را از حیث اجراآت و اقدامات مفیده خویش مرقی نمایند یعنی بلدی را در قسمت اصلاحات عمرانی و صفائی شهر و سائر امور بلدی اجراآت خود را با مالی ارائه نمایند.

چنانچه اثبات این مطلب از تذکار اجراآت و اقدامات ریاست بلدی که آنرا نامه نگار ما فرستاده و ذیلاً شایع میشود ظاهر میگردد :

الف : تشکیلات داخلی ریاست :

۱ : در داخل ریاست بلدی دوائر و شعب مختلفه وجود داشت اما امورات دفتری غیر منتظم صورت گرفته شعبه اوراق موجود نبود اکنون بغرض انتظام امور دفتری شعبه اوراق به تشکیلات ریاست ایزاد شده و کارها باصول کارتن و دوسیه اجرا می گردد.

۲ - شعبه مهندسی ریاست، علاوه بر مهندس و پیمانیشی وطنی یک نفر مهندس ماهر خارجی هم استخدام و مشغول کار شده است و نیز برای کارهای تعمیریه بلدی یک نفر پیمانیشی و یک نفر معمار باشی جدیداً مقرر شده است.

۳ - دایره مهندسی سامان و لوازم ضروری نداشته بنابراین یک دسته سامان مکمل قرار لیسته مهندس خارجی ریاست توسط وزارت تجارت از جرمنی خواسته شده است.

۴ - برای اصلاحات عمرانی و مدنی شهر کابل پلان و نقشه مفصلی ترتیب داده شده که تا هنوز تحت غور و مذاق است البته در آتی قریبی باسناد آن اجراآت لازمه بعمل خواهد آمد

ب : اجراآت عمرانی و غیره :

۱ - پخته کاری سرک ها :

الف : سرک باغ علیمرदन از حد مسجد عبد کاء الی داشهای سابقه که سنگ آن سال گذشته هموار و ناقص کار شده

بود دوباره اصلاح و باصول درست تمام شده است .

ب : سرک طرف جنوبی ارک از حد بل باغ عمومی الی بازار ارک جدیداً بنخته کاری و کار آن بسرعت ممکنه انجام شده است .

ج : سرک شهر آرا از حد چهار راهی ولایت کابل الی عقب دیوار سمت غربی مدییت مستقله طریقه جدیداً بنخته کاری و دوئلت کار آن تمام شده بقیه هم بزودی تمام خواهد شد .

د : سرک بین بازار جدید که در حد اندرانی از طرف آقای فقیر محمد خان تاجر تعمیر گردیده بنخته کاری آن تحت اجراست که عنق ب تمام خواهد شد .

۲ : چون حمام های کابل عموماً نواقص صحی و عمرانی دارد اصلاحات آنها بالترتیب در نظر گرفته شده علاوه بغرض اینکه فواید و خوبی حمام اصولی عملاً با حالی نشان داده شده و باین سبب خدمتی ب آنها کرده شود يك حمام جدید باصول صحی و بهداشتی صرف مبالغ يك

لك افغانی در جوار ایستگاه موزهادر ده افغانان تحت تعمیر گرفته شده نصف کار آن تمام شده است این حمام باصول عصری و باصراعات قوانین صحی تحت تعمیر گرفته شده اساساً بدو سیمت تقسیم میشود یکی قسمت عمومی

و قسمت دیگر آن مشتمل از اطاق های جدا گانه است که اشخاص میتوانند به تنهایی در آن ها استحمام کنند .

۳ : نظر بکمی عرض سرک اندرانی الی بل شاه دوشمشیره که برای عبور و مرور تکلیف ده بوده اغلباً تصادمات کادی و موتو در آن حدود واقع شده ریاست بلدیہ توسیع جاده مذکور را بصورتیکه يك قسمت از خانه های طرف شمالی سرک داخل سرک شده قیمت آنها بصورت معقول بمالکان آن داده شده و میشود مطابق نقشه شعبه مهندسی بلدیہ از ضرو ریات دانسته و سا ختمان عمارات متباقیه سمت مذکور هم مطابق نقشه مجوزه از طرف بلدیہ در نظر گرفته شده که مصارف آن به قسط پنجسال از مالکین آنها گرفته خواهد شد فعلاً در حدود سه خانه مذکور کار جار بست باقیمانده کار، خانه ها و توسیع جاده مذکور سال آینده شروع و انجام خواهد شد .

۴ چون مساجد شهر اکثرآ خراب و لازم تر میم بود لهذا تا اندازه که گسکار و نجار ولوا زما ت ضروریه تهیه شده است بتعداد (۵۷) مسجد تعمیر و تر میم شده از آنجمله ۱۲ مسجد که خرابی و شکست آن زیاد و هم بعضاً برای اجتماع قوم غیر کافی بود اساساً سر از نو تعمیر گردیده و بقیه تر میم شده است .

۵ در گذشته تنها رای مساجد جامع فرش تهیه شده بود امسال برای ۱۵ مسجد دیگر نیز فرش خواسته شده که قیمت آنها بالغ بر ده هزار افغانی میشود .

۶ تعمیر و تر میم خانه های اشخاص مسکین و نا توان که شکست و خرابی پیدا کرده هم برای خود شان و هم برای مترددین محل خوف تصور می شد از وظایف بلدیہ بوده اینک بتعداد بیست و هفت خانه مساکین را ریاست بلدیہ تر میم و تعمیر نموده است .

۷ بازار کشمش فروشی که طبعاً حریق شده بود سا ختمان آن از طرف مالکین دکانها مطابق نقشه ریاست بلدیہ طوریکه هم بقدر لازمه عرض بازار توسعه یافته و هم دکانهای مذکور يك نسق و طرز مرغوب تعمیر میشد و نون اجراست .

۸ مساکین که در جاده ها و گذرها تنگدی میکردند تحت مراقبت گرفته شده را جمع بانها تحقیقاتی بعمل آمده است در نتیجه کسانی که از خارج شهر بودند بمساکن اصلی شان فرستاده و باقارب شان سپرده شده اند تا دوباره به تنگدی ازجنب پیشه مبادرت نکنند هکذا کسانی که ارباب بودند اقارب داشته اند بانها تسلیم شده اند اما برای اشخاص صیبه در نتیجه تحقیقان

بلکل مسکین و بیدکس محض ظاهر شده اند و هم برای کسانی که با عاشره شبها روزی خود توانائی نداشته ولی تنگی نمیکردند يك اندازه مبالغه مکنی تخصیص داده شده که ماهانه بر ایشان اعطا میشود این مبالغه که برای مساکین و محتاجین اختصاص دارد بالغ بر چهل هزار افغانیست .

۹ چون گادی های کرائی اغلباً قابل ترمیم بوده کرایه معینی نسبت به بعد و قرب مسافه تعیین نگردد دیده بود اولاً به ترمیم کا دیهای که قابل تردد نبود امر شده بعد ازان تمام کا دیها در جهه شده اندازه کرایه آنها بصورت جدول در خود گادی ها نصب گردیده و هم اعلانی از تعیین کرایه کا دی قبلاً از طرف بلدیّه انتشار یافته است .

۱۰ در بازار سر پل يك عده زیر دکانها موجود بود که زیر دکانهای مذکور هم سبب تنگی بازار بوده و هم از حیث قوانین حفظ الصبحه برای خود دکانداران مذکور مشغولیت در آنها مناسب نبود بنا بر این زیر دکانهای مذکور مسدود و برای کسانی که در آنها مشغول کسب و پیشه خود بودند يك رشته دکانهای علیحده بموضع لازمه تعیین شده است .

۱۱ در دامنه های کوه آسمانی و کوه شپیر در وازه سابقاً عمارات جدیدی تعمیر

شده بود چون از یکطرف عمارات مذکور خلاف اصول بلدیّه بوده از طرف دیگر نسبت با آنها شکایاتی وارد میشد لهذا بعد ازین در آن محدود آبادی جدید ممنوع و اطلاعاً اعلانی هم شایع شده است .

۱۲ : مدیریت مستقلة طیبه قبل ازین احصائیه تولدات و وفیات شهر را از بلدیّه خواسته ولی بلدیّه موفق نگشته بود این مطلب را انجام دهد اکنون حسباً المطلوب مدیریت مستقلة طیبه احصائیه و وفیات و تولدات شهر ما هوار به مدیریت مو صوفه فرستاده میشود طوری که انواع امراض هم از احصائیه مذکور ظاهر میگردد .

۱۳ دکانهایی که در سر چوک بقسم دوره موجود بوده سبب تنگی راه و تکلیف عابرین گشته بود کاملاً منهدم گردیده در عوض آن به مرکز چوک يك صفت سابه بان دار برای ایستادن پولیس موقع ساخته شده است .

علاوۀاً دکانهایی که در آن محدود، غیر منظم و بی رونق دیده شده توسط مالکین آن سر از نو مطابق هدایت و دستور بلدیّه تعمیر میشود که اکنون کار تعمیریه آنها جریان دارد .

۱۴ : چون عمرانات اهالی در شهر بدون استیذان ریاست بلدیّه و تصدیق دائره

مهندسی صورت گرفته اغلباً باعث دعاوی و مناقشه های همجوار میگردید اکنون ریاست بلدیّه تصویباً اعلان شایع نموده تمام تعمیرات جزئی و کلی اهالی و حکومتی را باستیذان و تصدیق دائره مهندسی ریاست بلدیّه متوقف نموده است از وقتی که این تصویب اعمال و عمرانات اهالی مطابق دستور بلدی اعمار گردیده به مناقشه های همجوار می تقلیل رو داده است .

۱۵ : چون در قسمت شهر آب نل ها از حوض گردنه ده افغانان که از آب پغان ذخیره میشود تقسیم شده مگر در قسمت نوآباد ده افغانان خلاف اصول از نل بین راه نلها گرفته شده و هم بواسطه وفرت نل ها در شهر که در موسم تابستان آب پغان بطور مکنی بهمه جانمیرسد لهذا ریاست بلدیّه تمام شهر را دو قسمت کرده يك قسمت از طرف صبح و به قسمت دیگر از طرف عصر آب پغان جاری شده است علاوه ریاست بلدیّه برای اصلاح نل های نوآباد ده افغانان که بآنها نیز باید از حوض ده افغانان آب داده شود لوازمات ضروری را از خارج خواسته است که عند الوصول لوازمات مذکور نل های مزبور اصلاح خواهد شد .

۱۶ شعب واردات و عائدات بلدی از قبیل مارکیت ها و در وازه های شهر و غیره جداً

زیر غور و مراقبت گرفته شده. بالنتیجه در عائدات غیر مستقیم هفت ماه سال جاری نسبت به عایدات سنه ۱۳۱۰ تقریباً پنجاه هزار افغانی افزودی رخ داده و نیز از باقیات سال های گذشته سی هزار افغانی تحصیل و تحویل خزینة بلدیة شده است.

۱۷ - : در فرهمی و وفرت ارزاق بغرض رفاهیت اهالی اقدامات و اجراآت لازمه بعمل آمده چنانچه الحمد لله انواع ارزاق در شهر بوفرت موجود و در قیمت آنها روز بروز ارزانی مشاهده میشود بازارها هم همه وقت تحت مراقبت بوده به اشخاص کمفروش مجازات لازمه داده شده است.

۱۸ - : نسبت بامور تنظیفیه و آب پاشی جاده ها و گذرها نیز از طرف بلدیة مراقبت و جدیت بعمل آمده مخصوصاً شخص رئیس بلدیة درین باب همه وقت با خبری و واریسی نموده است.

۱۹ - : چون آبروهای شهر و گذرها اساساً ناقص بوده و خرابی های دیگری هم ازین بابت روز بروز رخ میداد لهذا نظر به نزدیک شدن سرما، در آب روهای مذکور اصلاحات لازمه بعمل آمده کار آنها جریان دارد.

۲۰ - : چون در حدود ابتدائی شور بازار سابقاً بغرض توسیع عرض

واریسی و کیل صاحب والی کابل

بامور اداری حکومت مربوطه ولایت کابل

طوری که قارئین محترم اطلاع دارند و ما ج آقای محمد عمر خان و کیل صاحب والی کابل از بدو تقرر خویش بعهده جدید خود تصمیم گرفته اند و قتماً فوقتاً بحکومت مربوطه ولایت کابل حضور بهر رسانیده شخصاً امورات اداری حکومت مربوطه را واریسی و با اهالی آن مواضع ملاقات فرمایند.

چنانچه جناب شان بغرض واریسی امور

بازار اصلاحاتی بعمل آمده بود اکنون که مسجد سفید سنگتراشی جدیداً تحت تعمیر گرفته شده بنابر این دکانهای بازار سنگ تراشی که با بقدای شور بازار وصل می شود نیز اصولاً تحت اصلاح گرفته شده عرض بازار مثل ابتدای شور بازار وسعت داده شده که کار تعمیریه آن جار بست.

این بود اجراآت و اقدامات اصلاحی ریاست بلدیة که فوقاً تذکار یافت گردیده انیس از حیث جدیت و فعالیت که در اجراء آت آقای رئیس بلدیة سابق دارد توفیقات بیشتری را برای حسن اجراآت و اقدامات شان نسبت باصلاحات امور بلدی بیش از پیش برای پیشرفت مصالح مدنی رجا میکند.

و باز دید اهالی بتاریخ اول عقرب نظریة تصمیم متخذه خویش جانب میدان و درگاه غزنی کوه آهن عزیمت فرموده بتاریخ ۱ عقرب پس از رسیدگی بامور و ملاقات اهالی حکومت مذکور بکابل معاودت نمودند.

اینک طوریکه نامه نکار ما شرح عزیمت جناب شانرا با اطلاع داده است بغرض اطلاع قارئین گرام اجمالاً شائع مینمائیم و ما ج و کیل صاحب موصوف بتاریخ اول عقرب از کابل حرکت کرده یک روز در حکومت میدان توقف فرموده پس از واریسی بامور اداری حکومت و ملاقات اهالی آنجا روز ۳ عقرب عازم غزنی شده در حالیکه اهالی شهر غزنی و قریه جات قریبه شهر با قطعات عسکری مقیمه آنجا بغرض پذیرائی جناب شان اجتماع نموده بودند ساعت پنج عصر وارد غزنی گردیده پس از ملاقات و احوال پرسی با اهالی و مامورین ملکی و نظامی خطابه را ایراد فرموده اند.

در حتم بیانات شان از طرف افراد عسکری و اهالی، عسکر نواری ها و درین بروردی های ذات اشرف اعلی حضرت غازی تقدیر گردیده برای سلامتی و دوام عمر ذات شاهانه و سر فرازی رجال صادق و خیر خواہ حکومت اظهار دعا کون

اعدام يك خائن

خیانت و فساد در هر موقع امریست قبیح و مرتکب آن مستوجب سخت ترین مجازات گفته میشود ولی غدر و خیانت کردن با مملکتی که تازه از انقلاب خانمانسوز نجات یافته و سر از نو تمام شعب آن آغاز بکار کرده و محتاج بامنیت و سکون و اتحاد زیاده است ، گناه غیر قابل عفو میباشد .

غلام نبی خان را تمام انبای وطن میشناسند و از ان اعمال و حرکات شیطنت کارانه او که در عصر اعلیحضرت شهید مصدر شده است عموماً مستحضرنند که این بدبخت همواره در پارتیهایی ضد حکومت شامل حتی درین سلسله قتل میرزا عبدالاحمدخان مرحوم را که از جمله خدام صادق افغانستان بود مرتکب و در نتیجه آن با تمام افراد خاندانی خود محکوم بحبس شدند . در عصر امانیه نیز بهر ماموریتی که نازل میشد در آن کاری بجز عیاشی و فساد پیشگی نکرد ، در مأموریت های که بخارج نموده نیز شرف و عزت

دارند با اهالی گوشزد فرموده گذارشات و سلوک مأمورین را نسبت باو شان استعلام میفرمودند اهالی نیز ازین توجهات و مراحم ذات اشرف هابونی و مساعی جیهه حکومت مقدس نادرشاهی که برای خوشبختی و راحت و رفاهیت ملت افغانستان ابراز مینمایند اظهار مسرت و خوشحالی نمودند .

مل آمده حضار بکمال مسرت مراجعت فرموده جناب وکیل صاحب وایلی در ظرف دو روزه اقامت در غزنی بوارسی امورات اداری حکومت کلان غزنی و ملاقات با اهالی و معارف آنجا پرداخته اجراآت لازمه را مصدر شده اند .

عصر روز پنجشنبه ۴ عقرب حسب دعوتی که از طرف قوماندانی عسکری ار جناب شان بعمل آمده بود در میدان عیدگاه حضور بهم رسانیده عملیات مشق عسکری را که بطور نمایش انجام میدادند معاینه فرموده در خاتمه مجلس نظرباین دعوت قوماندانی عسکری و حسن اجراآت و انتظام افراد عسکری بیانیته اراد فرمودند .

فردای امروز علی الصباح بحکومت کوه آهن عزیمت کرده با اهالی اندری و خروتنی و غیره اهالی مربوطه حکومت مذکور ملاقات و احوال بررسی نموده ساعت ۵ عصر واپس بغزنی مراجعت فرمودند .

فردای آن ۶ عقرب از غزنی طرف کابل حرکت کرده در بین راه با اهالی و معززین و مأمورین و ردک ملاقات و احوال بررسی فرموده در همان روز بکابل مراجعت نموده اند .

جناب وکیل صاحب در طی تمام این ملاقات ها و بازدید اهالی آنهاهم زیات و خیر خواهی های ذات حسروانه را که نسبت بسادات و رفاهیت ملت افغانستان

افغانستان را داغدار و در سلب وقار ملت شجیع ما دقیقه را فروگذار نشده در مسکو و برلین و فرانسه و ترکیه همواره به تجارت هائیکه شرعاً و قانوناً اعمال آن ممنوع است اقدام و در کشف آن تقلب خود و حکومت افغانستان را بد نام کرده ؛ در موقع انقلاب تمام آن خزائن و جباخانه و محتویات افغانستان را که در مزار شریف و نواحی آن بود طوریکه بهموم معلوم است بلطائف الحیل به بغا برد از انوقت باینسو نیز دقیقه از دقائق فساد پیشگی و پرو پا گند های اختلال آمیزی را فرو گذار نشد .

باوجود آن حکومت متبوعه ما او را در اثر درخواست خودش بافغانستان طلب و نوازش لازمه را باو مبذول فرمود - مگر مشار الیه درین مدت توقفش به کابل نیز از همان مفسداتش دستبردار نشده تحریکات نفاق جویانه خود را بدرجه رسانید که اسناد مهم او بدست حکومت رسیده و بیاعت این خیانت خودش بروز سه شنبه اعدام و برادرش غلام جیلانی خان و جانباز خان و شیر محمد خان محبوس گردیدند .

انعقاد مجلس فوق العاده

در صدارت عظام

روز چهارشنبه يك مجلس عالی که مشتمل بر وزیرای معظم و معین های و زارات و اراکین مجلس اعیان و هیئت دارالشورای ملی و عامای ریاست جمعیته العما بود ،

اطلاع وزیر صاحب حرابه

از کردیز

درین روزها بعد از ملا حظة تعمیران
قلمه کردیز يك فقره توجه طلب بود
خواستیم که به معاونت خداوند کرم
انتظام آنرا نموده مع الخیر عازم کابل شویم
و امید قوی بدر گاه خداوندی داریم تا این
فقره توجه طلب به درستی فیصله گردد
که خلص آن این است :

جزا بدهند از آن جباه امر ملوکانه به نسبت
غلام نبی که رائد بر خدانتهای عدیده اش
در دورهای سابق و زمانه های نمایندگیهای
خارجی اش که امروز از اوراق ملاحظه
مجلس به ثبوت پیوسته فعلاً نیز مصروف
سعی بالفساد بوده میخواست جمعیت ما برایشان
و آسایش ما به نا آرامی مبدل گردد و حضور
ملوکانه پس از تحصیل اطلاع بر جرائم
متعدده اش او را جزا دادند این امر
ملوکانه موجب مزید تشکرات عموم
اهالی جامعه را فراهم ساخته ما از صمیم
قلب شکره وطن دوستی و جامعه خویشی
اعلیحضرت را بحضور شاهانه تقدیم داشته
در خاتمه موفقیت ذات ملوکانه را بعموم
مقاصد حسنه و نیات خیر خواهانه که
نسبت بوطن و مملکت خویش دارند از
در گاه ایزدی استرجامی کنیم

معروضه مجلس فوق العاده

بامضای وزیراعلی، معین ها، ارکان مجلس
(اعیان ریاست شو را جمعیست علماء)
حضور اعلیحضرت معظم غازی
امروز برخی او را قید که سر اسرملو
ارفته و خیانت بعضی اشخاص فساد اندیش
به نسبت جامعه و وطن بود از ملا حظة
این خدمت کاران مملکت گذشته هکذا
اقرار سه نفر مرتکبین خیانت را که
بر اعمال و افعال فتنه جوئی خویش معترف
بودند شنیدیم در اثر این جلسه بحضور
شاهانه عرض میکنیم بدیهی است
اشخاصیکه مصدر فتنه و ساعی بالفساد
بوده موجب تفرق جمعیت مسلمین را می
خواهند فراهم بنمایند به مدلول اصول
جلیبه مستوجب سخت ترین عقوبات و مجازات
میشوند عللهذا امید داریم اعلیحضرت
پادشاه عادل مهربان همچنین که در
تخلیص و نجات وطن عزیز صرف مساعی
ملوکانه فرموده از هیچ گونه فداکاری
مضایقه و دریغ نفرموده اند اکنون که
بحمد الله تعالی در ظل عاطفت ملوکانه
اوقات با آسایش می گذرانیم همچنان
توجهات جهاندرجات خویش را در قلع
و قمع موجبات فتنه و تفریق جمعیت این
جامعه اسلامیة مبذول داشته اند ایشان
جمع اسلامی را بشدید ترین مجازات

در صدارت عظمی تشکیل و در آن تمام
آن اسناد مهم خیانت کاری و غداری های
غلام نبی که موجب اعدام او شده بود
تحت مطالعه گرفته شد در نتیجه تمام
حضار این مجلس فوق العاده تصدیق
کردند که در برابر هیچ جنايات سنگین
غلام نبی که در داخل و خارج مکرراً
مرتکب آن شده است و مخصوصاً درین
دوره امن و سکون که افغانستان موجوده
بان خیلی احتیاج دارد بیشتر در القای
تخیم اتفاق به انواع مختلف اقدام کرده
مستوجب اعدام بود بر علاوه در باره
آن سه نفر مفسدینکه اسمای آنها در ذیل
مذکور است و تحت ریاست غلام نبی
ساعی بالفساد بوده او ر ق مضره را در
مردم تواریع می نمودند چنین نظر به
دادند که بر او شان حکومت احکام
سخت ترین مجازات را نافذ کنند چه خود
این نفری باین خیانت اعتراف و در عین
زمان اسناد خیانت نیز از نزد او شان کشف
شده است در اثر آن تصویب محمد دوران
ولد حاجی محمد سرور و محمد و سف ولد
میرزا عبداللہ و غلام غبر ولد محمد اکبر
محکوم با اعدام شدند اینک جهت مزید
استحضار ناظرین در ذیل عین همان
معروضه این مجلس فوق العاده را در منصفه
اشاعه میکنیم :

جاسوسهای محاربه عالمگیر

(۳)

مکتب جواسیس در صومعه

کا پستان پیکا باصول خود اختراعی کار میکرد . او بکوشش تمام مردم را انتخاب مینمود ، حتی برمنتخبین خود اعتماد کامل نداشت . منتخبین را تجربه و امتحان زیاد میکرد ، آزادی تمام بخیالات خود که بوسیله رو مانهای جاسوسی تربیه یافته بود ، می داد .

شخصی را که بفکر خود قابل جاسوسی میدانست انتخاب میکرد . شخص منتخب فرض کنیم که ۵۰ کیلو متر از ربرس (مرکز خودش) دورتر زندگانی میکرد نامبرده بعقب او او تومویل میفرستاد . او تومویل دفعتاً به مقابل خانه دهقانی (منتخب) می ایستاد به او امر میکردند که به او تومویل سوار شود ، و او تومویل با سرعت تمام از راه های غیر معلومی واپس بر میگشت . اگر مسافر آشفته حال پربشان میخواست از کلکین او تومویل بخارج نظر کند و بداند بکجا او را میبرند ، متیقن میشد که کلکین

خداوند بزودی این بدبخت ها را برآ راست بیارند تا نام سمت مذکور از حرکت چند نفر جا هلان لکه دار نکرده و برای ملت افغانستان که از رحمت خداوند امنیت و آرامی حاصل شده بار دیگر اذیت و تکلیف عائد نشود . (اصلاح)

جهالت قوم دری خیل متأثر شده بمن عریضه دادند که این قوم بدبخت درضمن مخالفتی که با اقوام همجوار خود دارد بدست دادن شخص مفسد لیت و اعل می کنند برای ما اقوام سمت جنوبی مخصوصاً قوم جدران امر داده شود که برای شان کوش مالی درستی بدهیم حکومت اولاً بصورت جر که برای دانیدن قوم مذکور اشخاص درست را فرستاد تا تمام آن مهربانی های را که حکومت موجوده در باره آنها و تمام ملت افغانستان دارد باو شان خاطر نشان نمایند و با آنها حالی کنند که از این حرکت جاهلانه خود دست بردار شوند ، چون برای این قوم جاهل بدبختی پیش بود آن شخص مفسد را خواستند که از بین خود بکشند ، مگر باقی اقوام جنوبی در بدست دادن آن شخص فتنه انگیز اصرار نموده تکرار بحکومت در خواست نمودند که برای گوشمالی قوم دری خیل بما امر داده شود .

چون حکومت برای قیام امن و رفع فتنه همه وقت بقرار احکام الهی کوشان است برای شان امر داده که به طفل وزن ورش سفید قوم مذکور عرض ضدار نشده بباقی جاهلان شان گوشمالی درست داده شود تا برآ راست بیایند .

ار حسیات صادقانه باقی اقوام سمت جنوبی چنان معلوم میشود که به فضل

قوم دری خیل که تعداد شان تخمیناً پنج شش صد نفر و یک حصه از قوم جد ران میباشد و اکثریه موجب تکلیف و نقصان اقوام همجوار خود گردیده اند و درین نزدیکی ها بمضی اشخاص فتنه انگیزی را که غلام نبی خائن قبل از داخل شدن خود در افغانستان برای تحریک در سمت جنوبی فرستاده بود و مقصدش انداختن شو رش و فتنه در سمت مذکور بود و میخواست این سمت جنوبی را که بحکومت افغانستان خدمات صادقانه در وقت حصول استقلال و ایام انقلاب نموده باحکومت موجوده نادر شاهی یک علاقه اخلاص و همدردی دارند از حکومت عادلانه شان دور ساخته باغراض ناپاک خود کامیاب شود .

چون خداوند کریم نگهبان این وطن و ملت و حکومت عادلانه ماست و نمیخواهد که بار دیگر این ملت از دست خائن ها تباه و درعالم رسوا گردد ؛ خیانت شانرا خداوند ظاهر و محرک رابه سزا رساند و کسانی را که به سخن این مفتن گوش داده اند انشاء الله به سزا میرساند چنانچه سه نفر مفسدینکه در قوم احمد زائی فرستاده شده بودند ، خود قوم آن ها را بدست حکومت داد که به سزای خود رسیدند و یکنفر دیگر که در قوم دری خیل مانده بود تمام اقوام سمت جنوبی ازین

های او تومویل یاشیشه های شیه خیرم
(مات) مسدود شده است . او تومویل
لا ینقطع طرف حرکت خود را تبدیل میکرد
گاهی راست و گاهی چپ میرفت تا مسافر
بالکل خود را باخته و ضیعت راه را که
بدماغ خود میسپرد از نزدش گم میشد .
در وازه های او تومویل از طرف خارج
بسته میشد . محبوس مظالم در حالت
اضطراب و پریشانی نهایت این مسافرت اسرار
انگیز را انتظار میکشید . او تومویل دفعه تائی
ابستاد . در وازه های او تومویل باز میشد
و محبوس را بیک جای تاریک و سیاهی خارج
میکردند . با مشکلات زیاد بعد از دو هزار
دفعه پرو افتادن بربك زینه تاریکی بالا میشوند
در وازه بیک وضیعت مخصوص و اسرار
انگیزی زده میشود ، و (منتخب) ناگهانی
بیک اطاق بسیار روشن و درخشانی داخل
میشود و مقابل خود صورت مهیب و با وقار
کاپیتان رامبینهند . . . شخص مذکور بانرس
و اضطراب تمام گوش به سخنان رئیس
اسرار انگیز میدهد .

اگر منتخب بالاخره راضی بجاسوسی
میشد ، کاپیتان پیکا دکمه زنگ را بیفشارد
خدمتگار شخصی اومی در آمد ، چشم
های جاسوس جدید را بایک دستمال
سیاه می بست ، او را واپس به کاراژ
او تومویل میبرد و او تومویل مجدداً
برام های کج و پیچ شبانه با سرعت زیاد

حرکت میکرد . او تو مو بیل به سرای
صومعه که چند کیلومتر از رئیس دور
است می ایستاد مسافر را بیک پرک مشری
که رئیس (مکتب جاسوسی) بود ملاقات
میکرد و او را بیک از ۳۰ اطباء قهای
صومعه که مخصوص شاگردان جاسوسی
کرده بودند ، میبرد شاگردان بیک دیگر
خود را نمی دیدند پرک مشر مذکور هر
کدام را علیحدت ملاقات کرده کتاب
میداد سبق های شان را تقریر میکرد
خبر های را که برای جاسوسهای ابتدائی
مفید بود اطلاع میداد و آنها را وادار
میکرد که را پو رتهای خود را از حافظه
و به تعداد با اسم خود و آلات تخنیدگی
تقریر نمایند .

گدایان سگ دار

جاسوس فارغ لتحصیل را خود کاپیتان
پیکا شخصاً با چشمان بسته بخط های اول
ار دوی روسیه یا بسا حل در یای دیوینا
برده بخط اول ار دوی دشمن رها میکرد
به عسکر ها و قراول ها امر داده شده بود
هر جاسوسی که بخواد واپس بر گردد
تیر باران کنند . . . جاسوس مذکور اگر
فی الفور بدست قراولهای جرمنی نمی
افتاد مدت چند هفته به اطراف خط اول
دشمن سرگردان میگشت و اطلاعات
صحیح مفیدی بدست آورده بیک شب
تاریکی را انتخاب کرده از دریای دیوینا

بسوا حل طرف روسیه میگذاشت .
چون همیشه بحفاظت خود سپردن
را پو رت ها ممکن نبود ، کاپیتان
پیکا امر کرده بود که هر جاسوس بیک
سگ باید داشته باشد کاپیتان مذکور
هر جاسوس را از کاغذ های بسیار نازک
و لوله های خورد آمو نیم مجهز نموده
بود جاسوس که وضیعت گدا را داشت
ملاحظات خود را بر کاغذ نوشته در قهای
نازک کاغذ را در بین لوله آمو نیم گذاشت
و لوله مذکور را به مقعد سگ خود
بنهان میکرد مدت درازی این عمل دوام
نموده ، و در زمان حبس جاسوسها
جرمنی ها هیچ بیک سگ را یافته نمی
توانستند ؛ و این هم بفکر کسی نمی آمد
که سگ را تفحص کند . لاکن نیست
هیچ سری که افشا نشود . . .

بیک روزی یکی از قراولهای جرمنی که
در راه عبور راه آهن ایستاده بود گدائی
را دید که سگی را به عقب خود کش کرده
میبرد حیوان بیچاره مقاومت میکرد
زوزه میکشید ، می ایستاد و میخواست
رفع احتیاج ضروری کند ، لاکن
گدای مذکور او را میزد و بشدت
ریسمان او را میکشید و نمی گذاشت
بایستد .

بقلم موسو لینی

تقاضای تساوی تسلیحات

مهمترین واقعات در سیاست بین الملل امروزی عبارت از تقاضای رسمی دولت آلمان است که از وزارت خارجه انگلستان فرانسه و ایتالیا و دول صغیره ذی نفع نموده است این تقاضا مبنی بر تحصیل تساوی قضائی در مسئله تسلیحات میباشد این تقاضا در طی مصاحبه ها و بیانیه هائی که از طرف ژنرال فن شلاشر اشاعه یافته بظهور پیوست مشار الیه یکی از شایسته ترین مردمان با اراده و موثق ترین عضو حکومت فن پاپن (صدر اعظم) میباشد این فقره نایستی موجب تعجب فوق العاده بشود بالعکس اگر از روی مطبوعات قضاوت کنیم افکار عمومی فرانسه تقریباً بر علیه تقاضای آلمان میباشد ولی افکار عمومی انگلیس تا حدی خود را مکتوم پوشیده نگاه داشته است در صورتی که افکار عمومی ایتالیا آنها موافقت خود را با تقاضای آلمان ابراز داشته است امروز روزی است که لازم است برودت و خونسردی و تحریکات نفسانیه که ناشی از جنگ گردیده باید مکشوف شود با این که این گونه احساسات شایان احترام است ولی مطابق مقتضیات عصر نیست و نفوذی بر عقل ندارد خاصه در موقعی که وضعیت جدیدی در جلو مظهر می کند این وضعیت جدید آنروزی پیش آمد نمود که

آلمان بعزویت جامعه ملل در آمد و فوراً يك كرسی دائمی در شورای جامعه احرار نمود و از لحاظ اهمیتى كه آلمان حاز است اشغال كرسى دائمى در جامعه منطقى مینمود از لحاظ تساوى قضائى در همه جا در حق آلمان شناخته شد يعنى تساوى با سایر دولتها در مسئله حقوق و وظائف آنگاه مسئله لوکارنو بمیان آمد و در آن آلمان و فرانسه طرف مساعدت و ضمانت انگلستان و ایتالیا شدند بدیهى است تضمینى كه انگلستان و ایتالیا بالمان در مورد تهاجم از طرف فرانسه بفرانسه در صورت عكس قضیه داده اند دلالت بر این میکنند كه آلمان و فرانسه در يك عرض قرار گرفته اند يعنى وظیفه هر دو این بوده است كه نسبت بیکدیگر مهاجم بعمل نیاورند و نیز در مورد تعرض و تهاجم مورد مدافعه واقع شوند اگر چنانچه وضعیت قضیه را از لحاظ تاریخ صحیح و از لحاظ سیاست منطقى بخواهیم قرار دهیم بایستى این سوابق را در خاطر داشته باشیم معذالك با وجود دخول آلمان در جامعه ملل و با وجود عهد نامه های لوکارنو و كلوك آلمان هنوز هم مقاماً نسبت بسایرین عقب است در نتیجه مقررات عهد نامه ورسای كه فقط يك وضعیت ملائمه را برای آلمان از لحاظ قشونى با آلمان تحميل کرده بود و آن وضعیت فقط برای مدافعه و حفظ انتظامات داخلى كافى بود آلمان

عملاً خلع سلاح گردید ولی در همان عهد نامه ورسای مقرر گردیده بود كه خلع سلاح آلمان باید مقدمه و طلبیه تقبیل عمومى تسلیحات گردد بهمان میزان و پایه كه تسلیحات آلمان گردیده است و این يك نوع التزام و تعهدى است تا كنون هیچيك از دول بر طبق آن رفتار ننموده اند كار كمسیون مقدمه مائى خلع سلاح پنج سال بطول انجا میده و كنفرانس آن پنج مدت طول كشیده متجاوز از صد تطق ابرار گردید و راپرت های چاپ شده كنفرانس بار تفاع يك آسمان خراش رسید ولی از این توده عظیم اوراق فقط قطعه نامه « پنس » بوجود آمده است كه در واقع در حكم كوچك ترین مضرب مشترك كلبه پیشنهادات كنفرانس خلع سلاح بودولى قطعه نامه مزبور پیشنهادات گراندى را كه يك پیشنهاد عملى و دقیق و موثر میباشد در نظر نگرفت بالاخره كنفرانس خلع سلاح در قدم اول شكست یافت

در خلال این احوال چنین جنبش و گير وداري در قسمت تسليحات و قشون تحت السلاح هیچگاه در اروپا و نظیر این چند ماه بین تعطیل و افتتاح كنفرانس خلع سلاح نبوده است این یأس و ناامیدی عمومیت یافته ولی در آلمان مخصوصاً صورت عادى بخود

گرفته است یعنی در آلمان مشخص گردیده است که امضاء کنندگان قرار داد ورسای با استثناء ایتالیا نخواسته اند و حاضر نشده اند که ایجاد سیاست خلع سلاح واقعی بنمایند و بمقررات آن وقعی نگذارند از این جهت آلمان پیشنهاد کرد که یا باید تساوی حقوق مسلم و برقرار گردد و یا آنکه آلمان خودداری خواهد نمود از شرکت در مرحله جدید کنفرانس خلع سلاح

خودداری آلمان از شرکت در کنفرانس بالنتیجه موجب فلج قطعی و تعطیل نا بهنگام کنفرانس خلع سلاح خواهد گردید و نیز ضربت مهلکی بر پییکر جامعه ملل وارد خواهد کرد .

آلمان نمیتواند بطور دائم و ابدی در میان ملل مسلح دنیا بیچاره و پریشان باقی بماند مگر آنکه ملل مسلح با پایه تسلیحات آلمان بطوری که در معاهده ورسای مقرر گردیده موافقت کنند .

بنابراین ما با یکی از دوشق مواجه هستیم سلامتی عمومی کلیه دول مربوط بعد اکثر میزان تسلیحات شان یا بالعکس بطوری که در ژوئن ۱۹۲۸ این جانب در نطق خود در مجلس ثنائی ایتالیا ایراد نمودم مربوط بعد اقل میزان تسلیحات شان میباشد .

(اطلاعات)

ایطالیا و تساوی تسلیحات

سیاست تخفیف سلاح موسسولینی

روما - یاد داشت تساوی تسلیحات آلمان در پارلیس فیکاری تولید نموده است که آیا بهتر نخواهد بود که فرانسه جهت « تنبیه » جرمنی مجدداً کوشش نماید که با ایتالیا قرابت حاصل نماید یحتمل این افکار برای چندی دوام کند زیرا ایتالیا درین طور مواقع ابداً قانع نمیشود و خواهشانی دارد که با یفای آن هیچ یک از حکومت فرانسه حاضر نخواهد شد چه ایتالیا خواهش دارد که مستملکه « تونس » را ایتالوی نماید و مصئونیت مفاد ایتالیه را در جنوب فرانسه و هم تساوی قشون بحریه و دیگر جزوئیات را طالب است . با وجود این هم کسی گفته نه می تواند که خواهشات آن محدود به فقرات فوق باشد زیرا اگر انسان به اختلاف فرانسه و ایتالیا زیاد تر متوجه گردد معلوم می گردد که وضعیت و صولت موجوده فرانسه در اروپا خار چشم ایتالیا است .

همین تنفر از اقتدار و صولت موجوده فرانسه است که باعث دوستی فاشیست ها (ایتالیا) با جرمنی گردیده است ، نه هتلر و کومیتة چنانچه اگر يك مسئله خارق العاده واقع شده و آلمان دوباره قوی گردد در يك شب آن نظریه (دوستی جرمنی و ایتالیا) تبدیل خواهد گردید .

ایطالیا از رقابت اقتصادی آلمان در با لکان خوف میکنند و در آن صورت عرض فرانسه قوای جرمنی « قوی تر » خواهد آمد که نفوذ آن بواسطه قرابت با فرانسه کاسته خواهد شد بدینصورت ایتالیا وارث سیاست انگلستان نسبت به موازنه قوای اروپا خواهد گردید . اما جرمنی هنوز بدان درجه نرسیده است که موسسولینی خود را در پاریس بحت يك دوست صمیم معرفی کرده بتواند و لازم است که هنوز هم طرفداری آلمان را نماید بنا بران طبیعی است که مطالبان آلمان را جمع به تساوی تسلیحی موافقت ایتالیا را یعنی مملکت که از سال هاست را جمع به تساوی حقوق مبارزه می نماید از اول و هله حاصل نماید . پس چطور ممکن است که ایتالیا همان چیزی را که برای قشوق بحری خود طالب بود از برای عسکر آلمان انکار کند . فعلاً موافقت مادی که بان سبب نظریه تقویه میگردد اینست که ایتالیا راجع به مطالبات آلمان در یاد داشت خود اعلام داشته است که تا وقتی که فرانسه جواب آلمان را رد کرده بتواند ایتالیا به تخفیف تسلیحات خود موافقت خواهد نمود .

بدینصورت مطالبات ایتالیا بصورت خوبی حل خواهد شد زیرا ایتالیا بنا بر مفاد مالی خویش کوشش است که تخفیف تسلیحات صورت بگیرد تا با فرانسه راجع به تجهیزات و تسلیحات مساوی گردد چرا که هر قشون جدید طیاره فرانسه

باعث اشکالات زیاد دواثر حساسیه ایتالیا میگردد و هر تانک جدید فرانسه وزیر مالیه ایتالیا را آرام نه میگذارد زیرا وزیر مذکور میداند که ایتالیا تا آنوقت به همسایه خود مساوی قدم انداخته جلو رفته میتواند که همسایه آن (فرانسه) آهسته برود .
لذا ضرر و فائده اقدام آلمان برای ایتالیا مربوط به اینست که آیا یادداشت مذکور باعث تزئید و یا تخفیف تسلیحات فرانسه میگردد .

هر طوریکه مجادله تخفیف سلاح فرانسه و جرمنی فیصله شود ، ایتالیا نه می تواند که از جنوا صرف نظر کرده بتواند .

دلچسپی ایتالیا به جامعه ملل درین موقع فوق العاده گفته میشود . زیرا در اوائل حکومت فاشیستی ایتالیا بکلی مخالف اتحادیه ملل بود . اما در وقت « گراندی » او ضاع تبدیل گردید و برای چند سال اتحادیه ملل فرصت داشت که طرفداری ایتالیا را حاصل نماید . ولی متأسفانه اتحادیه ملل از آن چنانچه میبایست استفاده کرده نتوانست بلکه برعکس ایتالیا هم برای دوستان خود چیزی کرده نتوانست . پس ایتالیا بعد از مرور ایام حس نمود که در یک جامعه داخل گردیده است که هم کاران قدیم آن او را هیچ بنظر ندارند . اگرچه این مسئله دردناک بوده و ایتالیا مخالفت را با جنوا شروع نمود ، ولی فعلاً مشاهده میشود که موسولینی یک مرتبه

خبر های داخلی

عسکرنوازی های اعلیحضرت همایونی

تفصیل نایشات عسکری را در جشن استقلال و همچنین رسم گذشت و مانوره که بعد از جشن نجات وطن از طرف قطعات عسکری مرکزی به حدود باغ بالا بعمل آمده بود قارئین محترم از شماره های قبل انیس اطلاع دارند . این حسن تعلیم و تربیه و تجهیزات عسکری ، و خوبی دسپلین و اجرای عملیات عسکرانه در حین مانوره با اصدار فرمان مرحمت عنوان ذیل به نام وزارت جلیله حربه از طرف اعلیحضرت غازی صادر گردیده است که مایه نام افتخار عالم عسکری به نشر مضمون آن ذیلاً میپردازیم .

دیگر هم با اتحادیه ملل تجربه خواهد کرد و خواهش ندارد که از مجمع ملل خارج شود پس حالا جنوا از معاونت ایتالیا بکلی مطمئن بوده میتواند . پس سوال درین جا است که اگر مناسبات آلمان و اتحادیه ملل تیره تر گردد ، و اگر مناسبات لندن و روما خلل پیدا کند و در عوض آن مناسبات روسیه شوریه و ایتالیا روز بروز بهتر تر شده برود ایتالیا چه وضعیتی را اختیار خواهد نمود ؟

(از جرا بد آلمان)

(سواد فرمان اعلیحضرت همایونی)

عنوان وزارت حربه

نایشات عسکریه در جشن استقلال و متعاقب آن رسم گذشت عسکری در جشن نجات وطن و مانوره عسکری که بعد از جشن نجات وطن نشان داده شد تماماً حسن اجراات و مجاهدات قابل قدر وزارت حربه را نسبت به تعلیم و تربیه افراد عسکری و تکمیل تجهیزات حربه ارائه نموده و پیشرفت های سریع عالم عسکریت را ثابت مینمود باعث مسرت حضورم گردید !

من ازین مساعیات قیمتدار شما و توجهات کافه صاحب منصبان و مامورین وزارت حربه که در راه ترقیات عسکری مبذول داشته اند خیلی خورسند و رضامند گردیده ذریعه این فرمان مراتب خورسندی و رضایت حضورم را به شخص شما و صاحب منصبان و سایر مامورین و افراد عسکر عزیزم ابلاغ نموده ، از خداوند متعال تمنا میکنم که برای شما و همه منسوبین و علاقه مندان عالم عسکریت این مملکت ، مزید توفیقات اعطاء فرماید تا موجب افتخار عالم عسکری افغانستان را بیش ازین فراهم آورده مورد رضایت حضورم باشید .

هیئت تدقیقه وکلای شورای ملی
به قسمیکه قبلاً نوشتیم وکلای محترم
شورای ملی، حسب مقررات اصولی و تعطیل
موقتی دارالشورای ملی، مرخص شدند، بناء
علیه حسب تصویب مجلس عمومی شورای
ملی در جلسه مورخه ۱۷ سنبله ۱۳۱۱ برای
تدقیق بودجه‌های عمومی سنه ۱۳۱۲ مملکت
بک هیئت تدقیقه تحت ریاست ع. ص
عبدالحق خان معین ریاست دارالشورای
ملی تعیین گردیده تادرموقع تعطیل دارالشورای
ملی حضور داشته بودجه‌های عمومی مملکت
را غور و تدقیق نموده بانظر به خودها در
اول افتتاح دارالشورای ملی به مجلس
عمومی تقدیم دارند.

همچنین لواحق نا تمام مجلس را ترتیب
و معلوماتیکه از دوائر منسوبه آن لازم
باشد اخذ و تکمیل نموده در مجلس ارائه
نمایند.

اسامی هیئت تدقیقه

ع. ص، حاجی عبدالحق خان معین
دارالشورای ملی: رئیس هیئت تدقیق
وجنابان وکلای شورای ملی غلام محی الدین خان
شهاب الدین خان سید غلام رضا خان،
نادر علی خان، محمد عمر خان عبد الغفور خان
فقیر محمد خان، قاضی عبد القیوم خان،
عبدالصمد خان، میرزا محمد قاسم خان، شاه
عبدالمجید خان، ملا عبد الخالق خان وزیر
محمد خان میرزا قهرمان خان و محمد انور خان
هیئت تدقیقه فوق از روز شنبه ۱۳ شقرب
در داخل مقررات اصولی بکار شروع نمودند.

(اصلاح)

خبرهای خار جی

مخارج عسکری فرانسه

درین اواخر حکومت فرانسه مخارج
عسکری دوره ۱۹۳۰ - ۱۹۳۱ خود را
به کومیته کنفرانس خلع سلاح عمومی
تقدیم و آنرا ۱۳ میلیارد و پنج صد ملیون
فرانک نشان داده بود چنانچه جریده تان
پاریس راجع به آن چنین می نویسد:
این عددیست که بعد از منظوری
و تصویب پارلمان برای دفاع ملی بمصرف
رسیده است و عبارت است از مصارقاتی
که در خود مملکت فرانسه و مستملکات
آن از روی منظوری بودجه وزارت
دفاع ملی، بودجه ملکی و بودجه های
مراکز عسکری بعمل آمده است مخارج
تحتفظ سرحدات، ژاندرمه و محافظ
جمهوریت سیار هم درین عدد شامل است
فلهذا عدد فوق جمع مکمل مخارج دفاع
ملی فرانسه است.

بنا بر فشاری که در بودجه سال جاری
(۱۹۳۲) بعمل خواهد آمد احتمال
میرود که مصارف حربی فرانسه بعد از
انجام سال جاری در حدود همین عددی
که برای دوره ۱۹۳۰ - ۱۹۳۱ بمصرف
رسیده است باشد و شاید تخفیف هم یابد
این عدد مخارج که بصورت رسمی به
کنفرانس تحدید سلاح عمومی تقدیم شده
است مورد تدقیق و غور مکمل کمیته
تختیکی مصارقات دفاع ملی واقع گردیده و

کمیته مزبور بعد از آنکه توضیحات لازم
را از طرف هیئت نماینده کی فرانسه
در کنفرانس مذکور شنیدند صحبت
و صمیمیت آنرا بطور قطع تصدیق نمودند
و باید عموم دنیا به صحت و حقیقت آن سر
تسلیم خم نماید چنانچه کمیته مذکور
نمود.

***

اما موسیو بللو و زیر هوایی ایتالیا
در روزنامه موسوم به «پوپو دیپالبا»
بودجه حربی فرانسه را از ۱۹ الی ۲۰
میلیارد تخمین نموده و میگوید که «وزاران
دفاع ملی برعلاوه منظوری و اجازه پارلمان
از خزاین مملکتی پول هنگفتی بمصرف
میرسانند چنانچه فرانسه تنها برای دفاع
سرحدات خود بالغ بر ۷ ملیا رد بمصرف
میرساند» و نیز وزیر مذکور در مقاله
خود چنین می نویسد که:

«بودجه حربی فرانسه طوری تدوین
شده است که بتوانند مبلغ هنگفتی صرف
نمایند. و این مبلغ را از فصول و مواد
دیگری که از پارلمان بنام دیگر مخارج
گذشتانده و منظوری حاصل نموده اند
بمصرف میرسانند.»

هم چنین وزیر حرب دولت آلمان
جنرال فون شلاشر در یک مصاحبه بانمایند
جریده «نیویارک تایمز» در ۸ اگست ۱۹۳۲
بیان کرده است که بودجه حربی فرانسه
درین سال های اخیر صد فی صد ترقی
نموده است.

انظر

انسان صا حب دو قلب

نیو یارک اول اکتوبر - یکی از ساکنین
پیتسبورگ اید وارد راینو لاز در زمان
معاینه طبی معلوم شد که دو دل دارد
در وقت نو کردن راینو لاز به ماشین
خانه ویستن گاه از طرف دو کتور
معاینه شد دو کتور مذکور در زمان معاینه
طبی اولاً اقرار نمود که دل راینو لاز مذکور
بطرف راست است، لکن بعد از معاینه
مفصل معلوم شد که دل دیگر بطرف چپ
نیز دارد این دل دوم اگر چه نسبت
بدل اول بسیار خورده تر است لکن
عیناً مثل دل اول به درستی کار میکنند.

صد ساله گوگرد

در ایتالیا جشن صد ساله گوگرد
ببسیار طنطنه اجرا گردید. گوگرد صد
سال قبل یعنی در سال ۱۸۴۳ در یکی از
ایالات ایتالیا از طرف یک دوا فروش
موسوم به جیلانو؛ اختراع، بلکه،
کشف گردید.

یک روزی جیلانو با ۱۲ ساله خود
باتیست به ملاقات گراف کیزادی واسکو
عالم مشهور نباتات رفت. در حین مصاحبه
سخن از بودن گوگرد های کیمبوی که

در آن زمان مستعمل بود به میان آمد.
حقیقتاً در آن زمان برای اینکه آتش
بی فروزند، لازم بود؛ که چوبهای
تراشیده آلوده به مواد مختلفه کیمبوی
را به تیزاب کبریت فرو ببرند. این عملیات
همیشه احتیاط زیاد میخواست، زیرا
گوگرد در وقتی که آتش میگرفت صدا
میکرد، ذرات آن بهر طرف می پرید و
بوی بسیار متعفن داشت. ذرات تیزاب
کبریت همیشه بر دستها و بر روی می پرید.
عالم مذکور بعد از قدری سکوت گفت:
- اگر ممکن می شد، این ماده مایع
را بیک ماده خشکی تبدیل کرد یک خدمت
بزرگی برای عالم انسانیت بود.

جیلانو بعد از برگشتن بخانه فی الفور
شروع به تجربه گوگرد کیمبوی؛
بقرار هدایت گراف کیزادی واسکو نمود. بعد
از زحمات زیاد جیلانو موفق به ترکیب یک
ماده غلیظ کیمبوی گردیده، که در وقت
یکجا کردن باتیزاب کبریت، فی الفور
بدون صدا و بدون پراندن ذرات آتش می
گرفت.

جیلانو چند دانه چوبهای تراشیده را به
این ماده جدید فرو برده، آنها را بکنار کلکین
اطاق خود برای خشک شدن به آفتاب
گذاشت.

باتیست، که به این تجربه پدر خود
دلچسپی زیاد داشت، هر لحظه به اطاق او
می در آمد و میدید که آیا گوگرد های جدید
خشک شده اند یا نه؟

گوگرد های مذکور بسیار دیر خشک
نشدند. بالاخره بی صبری طفلی، باتیست
را وادار کرد تا یکی از گوگرد ها را برداشته
امتحان کند که آیا ماده که به آن چوب ها
آلوده هستند خشک شده اند یا نه؟ یکی از
آنها را برداشته، سر آلوده آن را به کلکین
مالید.

گوگرد فی الفور در گرفت!

باتیست یک گوگرد دیگر گرفته، این
عملیات را تکرار کرد: این گوگرد نیز در حال
در گرفت.

بنا برین، بدین قسم گوگرد فاسفوری
که بدون فرو بردن به تیزاب کبریت، فقط
بوا سطه مالیدن در می گرفت، کشف
گردید.

ساختن صابون از ملخ

کیمیا دانان فرانسه در افریقه طریقه
برای ساختن صابون از ملخ یافته اند.

مؤلف : شکیب ارسلان

مترجم : محمد ابراهیم

اولاد خود دارد میداند که برای ضرورت است .

محمد علی عالم نی بلکه ناخوان بود . بان هم همه را در مدت کمی از عدم به وجود آورد و در مدت کوتاهی آنها را در اثر تحریک تهمین بلند ترین علوم که آنها اراده میکنند و صاحب خود را به تحقیق علوم و داشتن ملت بران امر می نمایند ، یکی از جمله دول بزرگ ساخت .

پس برای مسلمان ها در صورتیکه اراده کنند و با عقیده خالص پیش آیند و به چیزی که کتاب شان آنها را تشویق می نمایند عمل کنند ، ممکن است در علم و ترقی برابر اروپا و امریک و جاپان شوند و هم چنانکه ایشان به دین خود قایل ماندند بر اسلام قایل بمانند . بلکه مسلمان ها باین ترقی لایق تر و مستحق تراند . زیرا ما نیز مانند ایشان سر دانیم ولی یگانه چیزی که به نقصان میرساند اعمال است و چیزی که از آن ضرر می کشیم تفاؤل بدو ضعف و ناامیدی است .

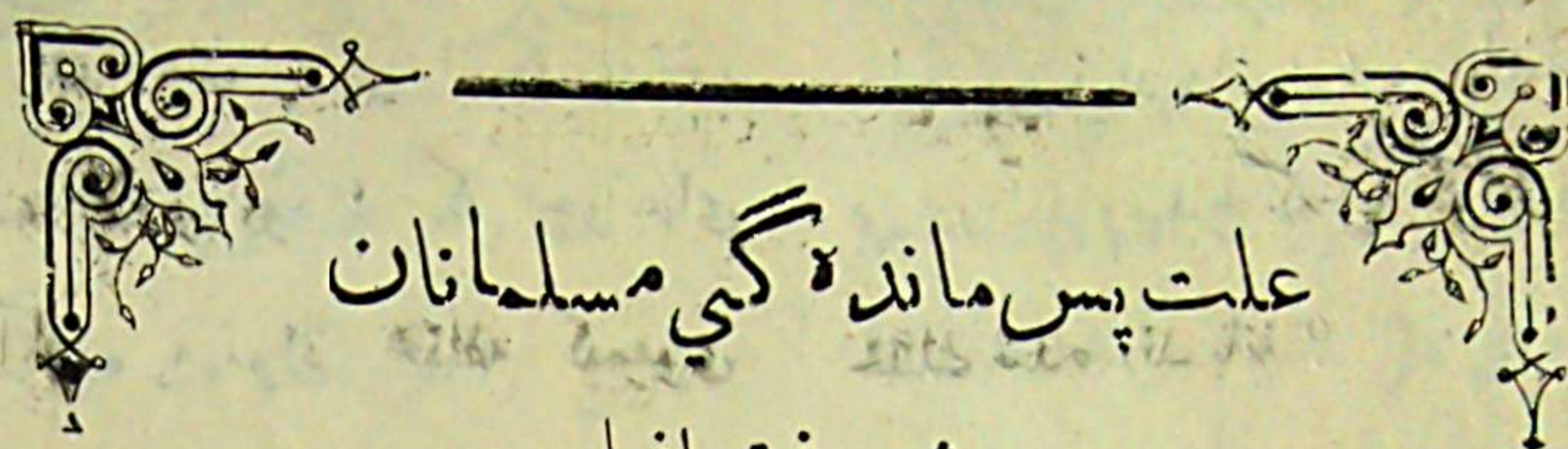
باید غبار ناامیدی را افشاند و پیش برویم و بدانیم که با عمل و اصلاح وضع و اقدام و به جا آوردن شروط ایمانی که در قرآن مذکور است به هر نوع امنیت نائل شده میتوانیم .

والذین جاهدوا فینا لنهدينهم سبلنا و ان الیه المصیر (

لوزان ۱۱ نوامبر ۱۹۳۰

شکیب ارسلان

تمام شد

و پیش رفت اغیار

(۲۵)

طویل باموج های کوتاه و یادرس اختراعات و ادبسن ، میباشد و سبب سقوط در شیرابیل انگلیسی که درین اواخر افتاده سوخت اینست که بر از هیدروجن بود بجای هیدروجن غاز هیلوم نداشت و ما هیدروجن اگر چه در وزن خفیف است قابل اشتعال است و هیلوم اگر چه سنگین تر است خوف سوختن را ندارد و ... و ...

حقیقت اینست که این امور فروع اصولی هستند و نتایج مقدّماتی و دقربانی و جهاد با لئال و با النفس بلند ترین علوم است پس اگر ملتی این علم را بداند و بدان عمل کنند تمام علوم باو نزدیک شده مقاصد او می برآید

و ضرورت نیست که صاحب حاجت از عمل حاجت خود آگاه باشد تا ازان رهگذار احتیاج خود را بان بفهمد .

يك مرتبه حکیم شرق سید جمال الدین افغان به من گفت : پدر مهربان از جمله جاهلترین جاهل ها است اگر پدرش سر یض شود به دانسته ترین طبیب ها رجوع می کند و اگر بداند که مانند علم چیزی مفیدی موجود است اگر چه خودش ازان هیچ باخبر نباشد باز هم در اثر بک چرمی که به رنده کانی

بلکه وطن و قوم نزد ایشان عبارت از دو کلمه است که در ملت و وطن دلالت می کنند با جغرافیه و تاریخ ، و ترقی ، کار ، و عقیده ، و دین و خلق و مادت و مجموع این ها . و برای همین چیز است که حرب هانموده خود را برای آن به قتل میدهند .

مختصر جواب

مسلمان ما با چیزی که دیگران ترقی کرده اند ترقی می کنند .

بر مسلمانها واجب است که مانند ملل غیر به مراتب ترقی بالا بروند یعنی به وسیله جهاد با لئال و با النفس که خداوند در قرآن خود به کرات به آن امر نموده است و امروز آنها به دقربانی ، موسوم می سازند .

چه برای مسلمان ها و برای هیچ از ملل خارجه نجات و ترقی ممکن نیست مگر به قربانی و شاید شیخ محمد بسیونی عمران و غیره اشخاص که رای ما را درین موضوع می پرسند گمان نموده باشند با ایشان جواب خواهم داد که کلید ترقی خواندن نظریات این شتاین ، درسیست و یا درس اشعه ، یا میکرو بات و یا ستور ، و یا اجرای کار بی سیم به عوض موج های

مؤلف له بلاتيه فرانسوي

(۶۲)

مترجم : حبيب الله طرزی

مادام سان ژين

فصل سي و دوم

مادام سان ژين امپرا طور را مغلوب
ميسازد

لوئيز عزيزم ! چقدر مرا دوست ميدارد !
خانمها شما حقد شتيد هيچيك لفظي درين
مكتوب نيست كه ژالوز ترين سوهران را
مضطرب سازد ، همه پولتيك است و بس !
امپرا طريس هميشه بفكر من نيست ؛ ولي اين
يك مسئله غير مهم است . تنها يك حرف هم
در مكتوب او راجع به نپرگ تحرير نشده
است . امپراطريس از پدر خودش خواهش
مي كند كه براي آتیه قاصد ديگري انتخاب
كند ، زيرا حضور كونت در دربار من باعث
ياه سرائي بعضي از جرايد گرديده است .
آه ، دوشس من ترا گفته نميتوانم كه چقدر
مسعودم ! امپراطور اين را گفته و گوش
كانزين را يك كش مضبوطي داد اين گوش
كشي فتح او بود !

كانزين خودش را از چنك او در ر بوده
و گوش خودش را مالیده گفت ! اعلیحضرتا
حال كه اشتباه شمارفع شد اميد ميكند حكم
خود را فسخ بفرمائيد و مسيو دو نپرگ را

پي كارش بفرستيد ؟

ناپليون : فوراً آزاد خواهد شد ، بهترين
چيزي كه او كرده ميتواند اين است كه بايد
در آتیه از دربار من كناره جوئي كند اگرچه
من بايد بگويم كه هيچيك ضدبتي با او ندارم
هچگاه باور نكرده ام كه او مجرم است ، و يا
ذره حقيقت در تمام اين افواهاات پوچ بوده
است ملاقات نيم شبني فضول او درنتيجه
خوف پدر زن من است از بنكه دختر او
مسعود نخواهد بود ، خواسته است حقيقت
را بفهمد ؟

ناپليون مسيو دو نپرگودرا خواسته و شمشير
نپرگ را از ميز تحرير خودش برداشته
بافسر لرزان و دهشت زده داده گفت : اين
را باسير خودت برگردان و از طرف من
سفارش كن كه من بعد يك استعمال موزوني
برايش بيايد ، برگود ليكن كنان گمت
اعلیحضرتا ، بعد ازان ؟

ناپليون بعد ازان او را بدر شكه اش
رهنمائي كرده بگو كه آزاد است ؟
اعلیحضرتا افسوس ميكند كه مسيو

دونپرگ مرده است !
يك صدا از راهرو كلمات ناپليون را
جواب داده ساواري فوشه و چند نفر
افسران ديگر بد فتر داخل شدند .

امپرا طور نعره زد ، مرده ! آيا او را
اينقدر زود تير بازان كرديد ؟ اين عجله
بي جهت از بهر جيست ؟ شما كم از كم
بايد منتظر فيصله رسمي كورت مار شال
محكمه حربي كه مي بوديد ؟ ساواري
اعلیحضرتا ، اراده من هم همين بود
ولي اسير قصد فرار را نموده و از دريچه
پيش چشم قرا و لچيان خودش را پرت نمود
خوشه سمتانه بعضي از سر بازان در باغ
بودند بحكم من و يابدون آن زيرا حال
فرا موش كرده ام بس دو تير انداختند
مرك او از طرف مسيو فوشه كه اتفاقاً
در آنجا حاضر بود تصديق شده است !
فوشه قطعي نسوار در دست پيش آمده
گفت : اعلیحضرتا تا اين مرك اتفاقيت
ساواري ! مسيو فوشه تصديق خواهند
كرد كه اين قضيه موافق عرض بنده
بظهور يوسته و براي اينكه از مذاكرات
بي جهت و سكا نبال بر كنار مانيم جسد
او بحكم مسيو فوشه بر داشته شده و از
اطراف عمارات دور بر ده شده است ،
امپرا طور نعره زد ! اي خا طي احق !
اگر مسيو دونپرگ را كاردها اجازة كرز
داده بود اين كار تو نبود كه او را باز
ميداشتي ؟

پشترازانكه ساواري خودش را دفاع
كند فوشه مداخلة كرده گفت :

اعلیحضرتا حق با شماست يك و زير
بايد هچگاه از حقايق چشم پوشي نكنند
كه رئيس يك دولت بايد عامل بهترين

مشاوران با شد و بخشایشی که حق یگانه
او ست در موارد لازمه استعمال شود
اگر من هنوز هم وزیر پلیس می بودم
اسیرم را میگذاشتم که برود ، چند نفری
را در عقب او می گماشتم که اگر احضار
او ضروری می بود گرفتار شده میتوانست
و الا بی کار خودش میرفت ؟
ناپلیون ! خیلی افسوس است که تو بر
اقتدار نبستی و نه چنین خطه ها واقع
نمی شد !

فوشه ؟ پس اعلیحضرت را اطمینان
میدهم که بحیثیت یک وزیر پلیس مسئول
عمل کرده ام ؟ ناپلیون : مقصد را
نفهمیدم ؟

فوشه ! چون متیقن بودم که ضرور کدام
اشتباهی واقع گردیده است و اگر این کار
واقع میگردد موجب مسئولیت بسا اشخاص
خواهد بود ، بنابراین خود من مسئولیت همه
را بعهده گرفته سر بازان را گفتم بخواه آتش
کنند نپرک که خودش را ببپا نه مرده
انداخته بود بدست چند نفر سر باز دادم که
بسواسون او را همراهی کنند ، سر بازان
بتصور اینکه دوباره وزیر پلیس مقرر شده
ام .

ناپلیون که ازین فیصله خوشحال بود
صدازد ، بلکه تو حالا هم وزیر پلیس
هستی ؟

فوشه رشته کلام خودش را از دست نداده
گفت اعلیحضرتا مرا اطاعت کردند پس
عرض کرده میتوانم که مسیو دونپرک نه
مرده است . درین زمینه معلوماتی که مسیو
ساواری وزیر سابق پلیس بشما تقدیم نمودند
از حقیقت عاریست بلکه آقای نپرک ناشتای
خودش را بایک اشتباهی صاف درسواسون
صرف میکنند ،

ناپلیون آقای وزیر من شما را بر قوه مدرک
تان تبریک میگویم . شما مشکلاتی را حل می
کنید که دیگران از درک آن نیز عاجز اند .
مگر بمن بگوئید - آیا شما کاملاً متیقن
بودید که این حکم فسخ خواهد شد ؟

فوشه : تقریباً یقین داشتم درین عقیده .
دوشس دانتزخ نیز بامن شریک بودند ؛

ناپلیون وای اگر من بر اعدام اسیر اصرار
می نمودم این مسئله اهمیت زیادی برای
شما میداشت ، زیرا نوعاً لایحه او را بفرار مک
نموده بودی ؟

فوشه : اعلیحضرتا من آدم های خودم را
هدایت داده ام که اسیر خودشان را تا اطلاع
ثانی من نگذارند که برود .

ناپلیون ! چه یک آدم شیطانی هستی ؛ تو
هر چه را پیش بینی میکنی ؛ این کلمات را
بایک طبیعت خوش گفت و بطرف مادام لا

دوشس خیال میکنم که وقت آن رسیده که
تو باشوهر خود ملحق شوی . مگر اینک
خود او برای بردن تو مثل یک شوهر وفادار
میآید ،

کاترین بدون کدام حیا و یاریائی شوهر
خودش را به آغوش کشیده نعره زد
نپرک نجات یافت ؟ بوا سطره این معامله
مذخوسه فرا موش کرد ده بودم که بتو
بگویم امپرا طور تمام خیالات طلاق
مرا از سر بدر کرده اند ؛

مار شال به نهایت متاثر گردیده گفت
اعلیحضرت تا ازین مرخصت بی پایان شما
کمال تشکر و امتنان را دارم ؟

امپرا طور بایک تبسم گفت : له فیور
اگر تمام زنهای مثل زن تو می بود ، رسم
طلاق در جهان معدوم میگردد .

ناپلیون بفکر اثبات وفاداری ما ری
لوئیز بمنون بود که ذکاوت فوشه او
را از ریختن خون یک مرد بیگناه باز
داشت از دایخ دوشس گرفته او را بابوسه
از لب های حشمت مدار خودش که یکی
از اعزاز مخصوص شاهانه بشمار میرفت
نواخته شب بخیر گفت .

(خاتمه)

